

શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

દ્વિતીય વર્ષ અભ્યાસક્રમ-૧૦

માર્ચ-૨૦૨૦

પ્રશ્ન પત્ર

સુચના (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ કરવામાં આવશે. (૨) લાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જવાબ પેપર માં જ ખાના માં જવાબ લખવાનો છે સાથે બીજો પેપર જોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા જવાબ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) જવાબ પત્ર દરેક મહિનાની તા. ૫ થી તા. ૨૫ સુધીમાં મોકલાવાના રહેશે. આગળ-પાછળ આવેલા પેપર તપાસવામાં આવશે નહીં. (૬) બધા જવાબો અભ્યાસક્રમના આધારે જ લખવાના છે. (૭) જે મહિના ના પ્રશ્ન પત્ર છે તે પછી ના મહિના ની ૨૫ તા. સુધી તમારા ગુણાંક તેમજ સાચા ઉત્તર ઇન્ટરનેટ ઉપર આપવા માં આવશે એના પછી આવેલા ઉત્તરપત્ર સ્વીકારશે નહીં. તેમજ એના માટે ફોન ઉપર જવાબ આપવા માં આવશે નહીં. (૮) ઉત્તર પત્ર માં અભ્યાસક્રમ નું નંબર લખવું જરૂરી છે.

પ્રશ્ન- ૧ ખાલી જગ્યા પૂરો.

૨૦

૧. નિદ્રા ન જ કરવી જોઈએ.
૨. જ્યાં નજર પડે ત્યાંથી ગુણો ને જ ગ્રહણ કરે.
૩. આપણે જે માં રહિએ છીએ એમાં પણ અનેકાનેક શાશ્વત-અશાશ્વત પદાર્થો રહેલા છે.
૪. જે તિથિ પર્વ આદિ જોઈ ને બોજન માટે આવે તેને કહેવાય.
૫. સાધુ કે શ્રાવક જીવન ની સફલતા માં રહેલી છે.
૬. જો તમે પરમપદ ને ઇચ્છતા હો તો ત્રણ લોકનો ઉદ્ધાર કરનારા માં શ્રદ્ધા કરો.
૭. રાજગૃહીના કૌડિન્ય ગોત્ર બલભદ્ર પ્રભાસના પિતા હતા.
૮. નિષધ પર્વત જાતિના લાલ સુવર્ણનો છે.
૯. ગમે તેવી કસોટી માં ધર્મમાં સ્થિર રહે તે છે.
૧૦. સાધુને ગોચરી કરવાનો સમય અતિક્રમી ની નિમંત્રણ કરવા જાય તે કાલાતીક્રમ જાણવો.
૧૧. જીવન છે. બધા ની વચ્ચે સુખે બેઠેલ વ્યક્તિ ક્યારે કાળનો કોળિયો થઈ જશે એની ખબર નથી.
૧૨. દેહ રહિત જન્મ મરણ રહિત આત્મા ની માનવાજ તૈયાર ન હોતા.
૧૩. શ્રી જિનેશ્વર ભગવાનની પૂજા કરવાથી કાય પામી જાય છે.
૧૪. વગર નો શુભનામ કર્મ બાંધે.
૧૫. સમાધિ મરણ મેળવવા માટે બનવું પડશે.
૧૬. વ્રત માટે ચોવિહાર ઉપવાસ સાથે આઠ પ્રહરનો પૌષ્ઠ કરવાનો હોય છે.
૧૭. ચલ સૂર્ય ચંદ્ર ની ગતિના કારણે ગણતરી થાય છે.
૧૮. અકારણ દિવસે ન સુવું જોઈએ તેથી પ્રમાદ માં વૃદ્ધિ થાય છે.
૧૯. કર્મ વિપાક નામ નો ગ્રંથ એ લખ્યો છે.
૨૦. અગિયાર ગણધરોએ ત્રિપટી પામી ને ની રચના કરી.

પ્રશ્ન- ૨ એક શબ્દમાં જવાબ લખો -

૧૫

૧. કવખતે નિદ્રા કરવાથી શેનો નાશ થાય છે ?
૨. પ્રભાસ ગણધરે વેદ વેદાન્તની સાથે શેનો અભ્યાસ કર્યો હતો ?
૩. પ્રાણોઓના તીવ્ર તાપની શાંતિ માટે કોનું સ્મરણ કરાય છે ?
૪. શ્રાવકજીવનના અણુવ્રતોનું સુંદર પાલન કરવાથી કયું કર્મ બંધાય છે ?
૫. જે ક્ષેત્રમાં સેકંટ, મિનિટ, રાત, દિવસ આદિ કાલ પ્રવર્તે છે તેને કયો ક્ષેત્ર કહેવાય ?
૬. સંચતિ માટે અન્ન પાણી રૂપદ્રવ્યનો વિભાગ કરવો એને શું કહેવાય ?
૭. કોની અનુમોદના કરવાથી પુણ્યમાં વૃદ્ધિ થાય ?
૮. ધર્મના પ્રભાવથી પરભવમાં ઇન્દ્ર અથવા ચક્રવર્તીની પદવી મળે એવો અભિલાષ કરવો એ શું કહેવાય ?
૯. અવિરત સમ્યગ્દ્રષ્ટિ જીવ કઈ ગતિનું આયુષ્ય બાંધે ?
૧૦. પ્રભુ મહાવીરે ગચ્છની અનુજ્ઞા વૃદ્ધિ થાય ?
૧૧. મેરૂ પર્વત સિવાયના બધા જ મુખ્ય પર્વતો પોતાની ઉચાઈથી જમીનમાં કેટલા ઉડા હોય ?
૧૨. કેટલા હેતુઓથી જીવ દર્શન મોહનીય કર્મ બાંધે છે ?
૧૩. શ્રાવકના ઘરે ભોજન સમયેજ અણચિંતવ્યા આવે તેને શું કહેવાય ?
૧૪. ભરત મહારાજ એ ખાસ સેવક શેના માટે રાખ્યો હતો ?
૧૫. વીર પ્રભુ પાસે સુગંધી ચૂર્ણ લઈને કોણ ઉભો રહ્યો ?

પ્રશ્ન - ૩ નીચે આપેલા શબ્દો ના અર્થ લખો.

૧૦

- ૧) દુસઉચ્ચા ૨) ઇચ ૩) પ્રયાંતુ ૪) રથયા ૫) પચોસ ૬) મગ્ગ ૭) મયરહિયો ૮) વેરુલિઓ ૯) નિદ્ધંત
- ૧૦) એયં ૧૧) સાયમસાયં ૧૨) મજિઝમ ૧૩) યસ્ય ૧૪) પવ્વચવરા ૧૫) ભુરુહાણાં ૧૬) પજ્જતં ૧૭) સમ્મતા
- ૧૮) વયણસ્સ ૧૯) સકોસે ૨૦) ઇચર

પ્રશ્ન - ૪ જોડકા જોડો (ફક્ત બી નો નંબર લખો)

૧૦

A	B		
૧) નિદાન	૧) અનુમોદના	૬) રુકિમ	૬) યોગ
૨) શ્રુતિ	૨) કરુણા	૭) ક્ષમા	૭) ચક્રવર્તી
૩) અવિરતિ	૩) ગુણ	૮) નિંદા	૮) શલ્ય
૪) ઇન્દ્ર	૪) અભ્યાગત	૯) અતિથિ	૯) પરવ્યાપદેશ
૫) મત્સર	૫) શિખરી	૧૦) દ્રવ્ય	૧૦) સ્મૃતિ

પ્રશ્ન-૫ નીચે ના પ્રશ્નોના જવાબ સંખ્યામાં લખો.

૧. શ્રીમદ્ હરિભદ્રસૂરિજી એ લઘુ સંપ્રહણી ની રચના કેટલા દ્વારો વડે કરેલ છે ?
૨. બધા કર્મના પેટા ભેદ કેટલા ?
૩. નીલવંત પર્વતની ઉચાઈ કેટલા ચોજન છે ?
૪. પ્રભાસ ગણધરે સંયમ સ્વીકાર કર્યો ત્યારે એમની ઉમ્મ કેટલી હતી ?
૫. સંલેષણા વ્રતને કેટલા અતિચાર લાગી શકે છે ?
૬. શાતાવેદનીય કર્મ કેટલા આચારોથી બાંધી શકીએ ?
૭. સુવર્ણ કલા નદીના મુખ નો વિસ્તાર કેટલા ચોજન છે ?
૮. બારમા વ્રતમાં શ્રાવકને કેટલા પ્રહરનો પૌષધ કરવાનો છે ?
૯. નામ કર્મની કુલ પ્રકૃતિ કેટલી ?
૧૦. પ્રભાસ ગણધર કેટલા શિષ્યો સાથે દિદિત થયા ?

૧૦

પ્રશ્ન - ૬ નીચે ના વાક્યો સાચા (✓) છે ખોટા (✗) તે જણાવો

૧. સાધુને દેવા યોગ્ય અન્નપાન આદિ ન દેવાની બુદ્ધિ થી પાન ફલ-ફૂલ ની ઉપર મુકયું હોય તે સચિત વિધાન અતિચાર છે.
૨. પશ્ચિમ દિશામાં મસ્તક કરી સૂવાથી ચિંતા થાય.
૩. જે કોઈ મોક્ષનો અર્થો હોય તેણે જીવન પર્યંત અગ્નિહોત્ર કરવું.
૪. જિનેશ્વર પ્રભુ, મુનિરાજ, ચૈત્ય, શ્રીસંઘ ના વિરોધિઓ ચારિત્ર મોહનીય કર્મ બાંધે છે ?
૫. સદ્ગતિ ની પરંપરા માટે સાગારી અણસણ નો પણ સ્વીકાર કરવો પડશે.
૬. રુકિમ પર્વત રજત થી બનેલો છે.
૭. ગુટ હૃદયવાળો, શઠ શલ્યવાળો, ચંકર અધ્યવસાય વાળોજીવ નરક ગતિનો બંધ કરે છે.
૮. ધર્મમય સ્વાખ પામવા માટે ધર્મ વૈરાગ્ય ભાવના થી ભાવિત થઈ વૈરાગ્ય વાસિત ચેતનાકરી ને નિદ્રાધીન થવું.
૯. અટી દ્વીપની બહાર સૂર્ય ચંદ્ર સ્થિર હોવાથી રાત દિવસ વિગેરે નો ભેદ થતો નથી.
૧૦. શ્રી જિનેશ્વર પરમાત્માની પૂજા કરવાથી આદિ-વ્યાધિ-ઉપાધિ ક્ષય પામી જાય છે.

૧૦

પ્રશ્ન - ૭ નીચેનું વાક્ય કયા પાના પર છે તે પાના નંબર જણાવો.

૧. જિનાદિનો ભક્ત એમની પૂજા અર્ચા ભક્તિ અને વૈયાવચ્ચનો લાભ લેનાર હોય.
૨. આપણા પ્રતિક્રમણને વધુ ને વધુ શુદ્ધ બનાવવા જાગૃત બનવાનું છે.
૩. સાધક આત્માઓ સાધનાની કેડીએ આ નિદ્રાને ઘટાડવા અને સુધારવા સતત પ્રયત્નશીલ હોય છે.
૪. દેવો વાજિંત્રોના શબ્દ બંધ કરીને સાવધાન થઈ સાંભળવા લાગ્યા.
૫. આપણા આત્માએ અનંતીવાર આ બધા કર્મોના વિપાક ભોગવ્યા છે.
૬. આ ચીજ અમારી તો નથી પણ અમારા ભાઈની છે.
૭. પોતાની પાસે જે સામગ્રી હોય તે બીજાને પરોપકાર માટે આપવી એનો ત્યાગ કરવો તે દાન છે.
૮. જેમના જન્મ, મરણ નાશ પામ્યા છે, એવા દેવાદિદેવ અર્હત ભગવાનો ને નમસ્કાર હો.
૯. આ સમયક્ષેત્ર અટી દ્વીપ પ્રમાણે છે. આજ ક્ષેત્ર મનુષ્ય ક્ષેત્ર ના નામે ઓળખાય છે.
૧૦. સાધુનું જીવન શુદ્ધ બને એ માટે આહાર શુદ્ધિ તો જરૂરી છે જ પણ સાથે સાથે આહાર વહોરવવામાં પણ શુદ્ધિ જાળવવી.

૧૦

પ્રશ્ન - ૮ તમારી ભાષા માં સમજાવો

૧. સંલેષણા વ્રત ૨) શાતાવેદનીય કર્મબંધના મુખ્ય આચાર ૩) નિદ્રાપૂર્વે શ્રાવકનું કર્તવ્ય
૪. પર્વતોના પ્રમાણ અને રંગ ૫) વીર પ્રભુ દ્વારા ગણધરોની સ્થાપના અને અનુજ્ઞા.

૧૫

જવાબ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોજી

શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.

જી. જાળગામ. મો. ૯૦૨૮૨૪૨૪૮૪

સાચા પરિણામ અને સાચા ઉત્તર માટે વેબ સાઈટ www.shatrunjayacademy.com